

**Kuratorium Oświaty
w Warszawie
Delegatura w Ciechanowie**
ul. Ks. Piotra Ściegiennego 9
06-400 Ciechanów

DCI.5533.9.2018.JK

Ciechanów, dnia 14 lutego 2018 r.

Protokół kontroli

1. Nazwa szkoły/placówki: **Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi w Pułtusk**.
Adres szkoły/placówki: ul. Piotra Skargi 2, 06-100 Pułtusk; tel.: 23/ 692-01-71;
www.loskarga.edu.pl e-mail:
Imię i nazwisko dyrektora szkoły/placówki: **Barbara Meredyk**
2. Nazwa i adres organu sprawującego nadzór pedagogiczny: **Mazowiecki Kurator Oświaty**,
Aleje Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa.
Imię i nazwisko, stanowisko służbowe kontrolującego: Joanna Kozioł – st. wizytator.
Upoważnienia nr: DCI.5533.9.2018.JK z dnia: 2 lutego 2018 r.
3. Numer wpisu do rejestru kontroli szkoły / placówki: 36
4. Termin rozpoczęcia i zakończenia kontroli ze wskazaniem dni, w których odbyły się czynności kontroli w szkole/placówce: **5 lutego 2018r.** (jeden dzień).
5. Tematyka kontroli:
 - a) **nauczanie języka angielskiego w szkole (w zakresie określonym pismem osoby zainteresowanej, wniesionym do Delegatury w Ciechanowie Kuratorium Oświaty w Warszawie w dniu 5 stycznia 2018 r.);**
 - b) **nadzór pedagogiczny dyrektora nad realizacją przez nauczycieli zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz innych zajęć i czynności wynikających z zadań statutowych szkoły (w zakresie określonym ww. pismem osoby zainteresowanej);**
 - c) **przydzielanie obowiązkowych zajęć edukacyjnych języka angielskiego nauczycielom posiadającym kwalifikacje zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U.2017.1575).**

Kontrola została przeprowadzona w związku z informacją pozyskaną od osoby zainteresowanej, wpływ pisma do kuratorium oświaty w dniu 5 stycznia 2018 r.

Ostatnia kontrola w ramach sprawowanego nad szkołą nadzoru pedagogicznego przeprowadzona była 20 marca 2017 r. (nt. „Prawidłowości organizacji i funkcjonowania biblioteki szkolnej”, protokół nr: DCI.5532.1.33.2017.JK z dnia 20 marca 2017 r.) i w jej wyniku nie wydano dyrektorowi zaleceń. Nie było więc potrzeby sprawdzenia ich zrealizowania.

W trakcie kontroli wykonano następujące czynności:

- **przeanalizowano następującą dokumentację pedagogiczną**, udostępnioną kontrolującym przez dyrektora szkoły:
- a) arkusz organizacji szkoły w roku szkolnym 2017 / 2018 z trzema późniejszymi zmianami (trzeci aneks z dnia 29 stycznia 2018 r. zatwierdzony przez organ prowadzący szkołę w dniu 31.01.2018 r.);
 - b) szkolne plany nauczania, opracowane dla oddziałów szkolnych klasy drugiej (w zakresie zaplanowanego wymiaru nauczania j.angielskiego oraz spójności z wymiarem ustalonym w tygodniowym rozkładzie zajęć szkolnych i realizowaną liczbą zajęć w tygodniu wg zapisów w dziennikach zajęć lekcyjnych);
 - c) tygodniowy rozkład zajęć szkolnych (zamieszczony również na szkolnej stronie internetowej), opracowany dla poszczególnych oddziałów szkolnych.

Od początku br. szkolnego 4-krotnie dokonano zmian tygodniowego rozkładu zajęć szkolnych, ostatnia zmiana obowiązuje od 5 lutego 2018 r., jej uzasadnienie stanowią: 1) urlop dla poratowania zdrowia nauczyciela języka angielskiego (dot. _____ oraz 2) przedłużenie nauczania indywidualnego dwóch uczniów (od II okresu szkolnego).

- d) dzienniki lekcyjne klas: II A, II B, II C, II D (w zakresie realizowanej liczby godzin zajęć języka angielskiego w tygodniu oraz poziomu ocen szkolnych z przedmiotu za I. okres);
- e) szkolny zestaw programów nauczania (w zakresie nauczania języka angielskiego);
- f) wykaz obowiązujących w szkole podręczników (w zakresie nauczania języka angielskiego);
- g) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe nauczycieli, którym powierzono w szkole nauczanie języka angielskiego – ogółem dot. dokumentacji osobowej 6 nauczycieli;
- h) opinie psychologiczno-pedagogiczne wydane uczniom klas: II A, II D i III D przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną (4 egz. udostępnione kontrolującemu przez dyrektora szkoły, w związku z przeprowadzonymi w tych oddziałach szkolnych obserwacjami obowiązkowych zajęć edukacyjnych j.angielskiego);
- i) ustalone przez nauczycieli sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych z poszczególnych przedmiotów uczniom ze stwierdzonymi specyficznymi trudnościami w uczeniu się (dysleksją rozwojową), zgromadzone w indywidualnych teczkach uczniów ww. klas;
- j) dokumentacja nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły, w zakresie wyników działań na rzecz poprawy/doskonalenia jakości uczenia j.angielskiego.

- przeprowadzono:

a) rozmowę z:

- dyrektorem i wicedyrektorem szkoły;
- wychowawcami oddziałów klasy drugiej (ew. problemy w szkolnym uczeniu j.angielskiego zgłaszane przez uczących się bądź nauczycieli oraz sposoby i efekty ich rozwiązywania);
- nauczycielami j.angielskiego prowadzącymi zajęcia objęte obserwacją pedagogiczną (ew. pytania obserwatora dot. indywidualizowania pracy z uczniem oraz angażowania uczniów w procesy edukacyjne);
- uczniami oddziałów/grup językowych, bezpośrednio po zakończeniu obserwacji zajęć j.angielskiego (dot. typowego bądź nietypowego charakteru obserwowanych zajęć, aktywności uczniów na zajęciach).

Nie przeprowadzono zaplanowanej rozmowy z przewodniczącym szkolnego zespołu nauczycieli uczących j.angielskiego, z powodu jego nieobecności _____ oraz niewyznaczenia jeszcze innego nauczyciela do pełnienia tej funkcji.

b) anonimową ankietę wśród uczniów klas drugich dotyczącą opinii uczących się nt. sposobu kształcenia / prowadzenia lekcji j.angielskiego oraz ich potrzeb w tym zakresie;

Kwestionariusz ankiety zawierał 17 pytań, w większości z możliwością wyboru odpowiedzi. Uczestniczyło 96 spośród 112 uczniów klas drugich, tj. 85,7 % ogółu drugoklasistów. Zebrane dane opracowano z uwzględnieniem podziału oddziałów na grupy prowadzone przez różnych nauczycieli. Materiał zawierający scalone dane surowe, opracowane w sposób zapewniający anonimowość / bezpieczeństwo respondentów stanowi dokumentację kontroli. Jeden egzemplarz opracowanych statystycznie wyników ankiety przekazano dyrektorowi, w celu ew. wykorzystania do poprawy/doskonalenia jakości pracy szkoły.

c) obserwacje trzech jednostek lekcyjnych j.angielskiego, w tym dwóch w klasach drugich (klasa _____ nie miała w dniu kontroli tego rodzaju zajęć), których przedmiotem było angażowanie uczniów w procesy edukacyjne i indywidualizowanie pracy z uczniem przez nauczycieli oraz uwzględnianie zalecanych warunków i sposobów realizowania założeń podstawy programowej z przedmiotu. Przeprowadzono obserwacje:

- 2 godz. lekcyjna – zajęcia j.angielskiego w klasie II A₂ (grupa 2);
- 5 godz. lekcyjna – zajęcia j.angielskiego w klasie II D₂ (grupa 2);
- 6 godz. lekcyjna – zajęcia j.angielskiego w klasie III C₁ (grupa 1).

Obserwacje prowadzili: wizytator prowadzący kontrolę oraz dyrektor bądź wicedyrektor szkoły. Sporządzono zbiorczy arkusz obserwacji, który stanowi dokumentację kontroli. Jeden

egzemplarz przekazano dyrektorowi szkoły, w celu ew. wykorzystania do poprawy/ doskonalenia jakości pracy szkoły.

6. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz wnioski wynikające z ustalonego stanu faktycznego

- 1) W dniu kontroli, w szkole **zatrudnionych było ogółem sześciu nauczycieli języka angielskiego**, z których jeden () nie realizował zadań z powodu udzielonego przez dyrektora szkoły, od II półrocza br. szkolnego, urlopu dla poratowania zdrowia.
Na podstawie analizy indywidualnej dokumentacji dot. kwalifikacji zawodowych nauczycieli ustalono, że wszyscy zatrudnieni w szkole nauczyciele języka angielskiego **posiadają wymagane kwalifikacje zawodowe** do prowadzenia tych zajęć. Pięciu nauczycieli posiada stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego (uzyskany na stanowisku nauczyciela języka angielskiego), a jeden – stopień awansu zawodowego nauczyciela stażysty ().
- 2) W szkole realizowane są **programy nauczania języka angielskiego** dla szkół ponadgimnazjalnych (poziom IV.1) Wydawnictwa Pearson Longman (aut.: M.Kłos, A.Sikorzyńska, B.Czarnecka-Cicha), które zostały wprowadzone do szkolnego zestawu programów nauczania Uchwałą nr 25/2016/2017 Rady Pedagogicznej w Liceum Ogólnokształcącym im. P.Skargi w Pułtusku z dnia 19 czerwca 2017 r. (numer w szkolnym zestawie programów nauczania, odpowiednio: LO/PS/2/2015, LO/P/2/2016 i LO/PS/2/2017).
- 3) W szkole wykorzystywane są **podręczniki do nauki języka angielskiego** Wydawnictwa Pearson Longman, z zestawu dopuszczonych do nauczania szkolnego języka angielskiego w liceum ogólnokształcącym (w szkołach ponadgimnazjalnych) przez Ministerstwo Edukacji Narodowej:
 - a) klasa I. A, B, C, D: numer dopuszczenia: 691/1/2014/2015; pt. „My Matura Success Intermediate”; autorzy: S. Mc Kinslay, B. Hastings, R. Raczyńska;
 - b) klasa II B, C, D: numer dopuszczenia: 691/3/2015; pt. „My Matura Success Upper-Intermediate”; autorzy: J. Comyns-Carr, J. Parsons;
 - c) klasa II A: numer dopuszczenia: 696/2014; pt. „Longman. Repetytorium maturalne. Poziom podstawowy (Matura 2015); autorzy: M. Umińska, B. Hastings;
 - d) klasa III A, B, C, D: numer dopuszczenia: 696/2014; pt. „Longman. Repetytorium maturalne. Podręcznik. Język angielski. Poziom podstawowy (Matura 2015); autorzy: M. Umińska, B. Hastings, D. Chandler;
 - e) klasa III C: numer dopuszczenia: 257/2010; pt. „Longman. Repetytorium maturalne. Podręcznik. Język angielski. Poziom rozszerzony (Matura 2015); autorzy: M. Umińska, B. Hastings, D. Chandler.
- 4) **Wymiar obowiązkowych zajęć edukacyjnych języka angielskiego** w poszczególnych oddziałach szkolnych wynosi:
 - a) w klasach pierwszych: 3godz. + 1godz. rozszerz. = 4godz./tyg.;
 - b) w klasach drugich: 3godz. + 3 godz. rozszerz. = 6godz./tyg.;
 - c) w klasach trzecich: 3godz. + 4godz. rozszerz. = 7godz./tyg.i był zgodny z wymiarem nauczania tego języka, zaplanowanym w: szkolnych planach nauczania, arkuszu organizacji pracy szkoły oraz tygodniowym rozkładzie zajęć lekcyjnych.
- 5) Na podstawie analizy **tygodniowego rozkładu zajęć edukacyjnych** języka angielskiego w poszczególnych oddziałach szkolnych (wg stanu na dzień kontroli) stwierdzono, że został on opracowany z naruszeniem zasad ochrony zdrowia i higieny pracy, o których mowa w przepisie art. 110 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. Prawo oświatowe. Uchybienia wynikają zwłaszcza z:
 - częstego kumulowania 2, a nawet 3 jednostek lekcyjnych w ciągu jednego dnia, np. klasa II A₂ – poniedziałek (3 jednostki zajęć) i piątek (3 jednostki zajęć); klasa III A₂ – piątek (3 jednostki zajęć);
 - nierównomiernego rozłożenia zajęć j.angielskiego w tygodniu, np.: klasa I A₂ – pełen tygodniowy wymiar nauczania (3 godz.) realizowany w ciągu dwóch kolejnych dni - we wtorek i środę; klasa

średni wynik w oddziałach szkolnych: 68,72%; 66,16%; 61,22%; 60,57%; 51,77%;
(średni wynik w województwie: 66%; średni wynik w kraju: 63%);

b) w roku szkolnym 2015/2016 średni wynik: **59,28%**;

średni wynik w oddziałach szkolnych: 65,53%; 65,50%; 59,00%; 44,00%; 43,33%;
(średni wynik w województwie: 64%; średni wynik w kraju: 61%);

c) w roku szkolnym 2016/2017 średni wynik: **70%**;

średni wynik w oddziałach szkolnych: 76,67%; 76,50%; 69,80%; 68,35%; 59,71%;
(średni wynik w województwie: 68%; średni wynik w kraju: 65%).

Powyższe dane wskazują, że średnie wyniki uczniów na egzaminie maturalnym z języka angielskiego (sesja majowa) były z reguły niższe niż średni wynik w województwie i średni wynik w kraju. Wyjątek stanowi średni ubiegłoroczny wynik tego egzaminu na poziomie rozszerzonym, który był wyższy od średniego wyniku w województwie i średniego wyniku w kraju. Średnie wyniki w poszczególnych oddziałach klasy trzeciej są w niektórych latach istotnie zróżnicowane.

8) W związku z wyznaczonymi do obserwacji zajęciami języka angielskiego w klasach/grupach:

i kontrolujący dokonał analizy dokumentacji indywidualnej uczniów ww. oddziałów, objętych w szkole pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Ustalono, że w klasie/grupie II A₁ – nie ma uczniów wymagających takiej pomocy, natomiast w pozostałych oddziałach/grupach jest po dwóch licealistów, którym poradnia psychologiczno-pedagogiczna, wydała **opinię psychologiczno-pedagogiczną** stwierdzającą **występowanie specyficznych trudności w uczeniu się** – dysleksji rozwojowej, a także konieczność dostosowania im wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych. Podstawę odpowiedzialności i obowiązkowych zadań nauczycieli, w tym wychowawców klasowych stanowiły opinie nr: a) z dnia r.; b) z dnia r.; c) 1 z dnia l r.; d) z dnia r.

Teczki indywidualne uczniów zawierały opracowane przez nauczycieli niektórych przedmiotów szkolnych sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych tym uczniom. Opracowania dotyczące każdego z tych uczniów w istotny sposób różniły się zakresem dostosowania oraz stopniem szczegółowości informacji, np.:

- dla ucznia posiadającego opinię wymienioną w ppkt „a”, wykaz sposobów dostosowania wymagań opracowało 3 nauczycieli (chemii, języka polskiego i matematyki);
- dla ucznia posiadającego opinię wymienioną w ppkt „b”, wykaz sposobów dostosowania wymagań opracowało 5 nauczycieli (chemii, języka polskiego, matematyki, j. niemieckiego i biologii);
- dla ucznia posiadającego opinię wymienioną w ppkt „c”, wykaz sposobów dostosowania wymagań opracowało 4 nauczycieli (języka polskiego, j. niemieckiego, geografii i matematyki);
- dla ucznia posiadającego opinię wymienioną w ppkt „d”, wykaz sposobów dostosowania wymagań opracowało 4 nauczycieli (geografii, j. rosyjskiego, języka polskiego i matematyki).

Materiał opracowany przez nauczycieli ww. przedmiotów nie był sygnowany datą, co uniemożliwia stwierdzenie, kiedy został opracowany i w jakim stopniu jest aktualny. Powyższe uchybienia wskazują na niepełne wywiązywanie się wychowawców klasowych i innych nauczycieli z zadań określonych przepisami par. 19 ust. 1-10 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach (Dz.U.2013.532 ze zm.)¹ w kontekście przepisów par. 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych Dz.U. 2015.843 ze zm.).

¹ Zgodnie z art. 363 ustawy (Dz.U..2017.60) rozporządzenie zachowuje moc do czasu zakończenia kształcenia odpowiednio w dotychczasowym gimnazjum, trzyletnim liceum ogólnokształcącym, czteroletnim technikum, klasach dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonych w branżowej szkole I stopnia, dotychczasowej szkole policealnej i szkole specjalnej przysposabiającej do pracy, a także w dotychczasowych szkołach artystycznych.

9) Objęte obserwacjami zajęcia języka angielskiego odbywały się w pracowniach przedmiotowych zapewniających odpowiednie warunki higieniczno-sanitarne. Wyniki obserwacji pozwalają na wskazanie elementów procesów edukacyjnych, które w różny, często przeciwstawny sposób wpływają na uczenie się licealistów, tj.:

- Prowadzący zajęcia nie podali uczniom celu/celów lekcji (na 3/3 zajęciach), co nie wspiera procesu uczenia się i uniemożliwia ocenę stopnia osiągnięcia celu / efektywności zajęć. Nie wszyscy określili zakres wprowadzonego materiału na (2/3 zajęciach) oraz kryteria sukcesu ucznia związane z danym celem bądź tematem (na 1/3 zajęć prowadzący zrobił to częściowo, nie na początku zajęć lecz w toku). Nie dokonano też podsumowania zajęć (na 3/3 zajęciach).
- Dużą część lekcji stanowiło samodzielne rozwiązywanie zadania/zadań przez uczniów (na 3/3 zajęciach) będące pracą indywidualną. Na 1/3 lekcji zastosowano pracę w małych, dwuosobowych grupach. Nowe treści wprowadzane były poprzez miniwykłady i pogadanki nauczyciela (na 2/3 zajęciach), jedna lekcja była powtórzeniowa i uczniowie przez cały czas rozwiązywali zadania typu maturalnego.
- Najszerzej stosowano na lekcji tradycyjne środki i pomoce dydaktyczne (podręcznik, ćwiczenia, materiał z zadaniami maturalnymi). Na 2/3 zajęciach wykorzystano nagranie dźwiękowe z udziałem lektora, na 2/3 lekcji zastosowano projektor i obraz (zdjęcia) środowiska, którego dotyczyło wprowadzane słownictwo.
- Uczniowie wykonywali polecenia nauczyciela z zaangażowaniem (na 3/3 zajęciach), jednak w niewielkim zakresie i stopniu zgłaszali swoje propozycje (na 1/3 zajęć) oraz wykazywali inicjatywę dotyczącą uczenia się. Na wszystkich obserwowanych lekcjach nauczyciele odwoływali się do pozaszkolnych doświadczeń uczniów.
- Prowadzący zajęcia nie indywidualizowali procesów edukacyjnych (na 3/3 zajęciach). Pracując z grupą uczniów, w której znajdowali się licealiści ze stwierdzonymi specyficznymi trudnościami w uczeniu się (dysleksją rozwojową) nauczyciele nie dostosowywali wymagań edukacyjnych do ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych (na 2/2 zajęciach).

Podczas jednej z lekcji nauczyciel pracował niemal wyłącznie z 6-osobową grupą uczniów, którzy deklarowali zdawanie na maturze egzaminu z j.angielskiego na poziomie rozszerzonym (siedzieli przy jednym, wspólnym stole, pracowali w trzech dwuosobowych grupach). Pozostali dwaj uczniowie siedzieli przy odrębnym stoliku, odizolowani od 6-osobowej grupy i wspomagającego kontaktu z nauczycielem. Mieli zadaną pracę taką jak wszyscy, ale nie mieli możliwości zaprezentowania jej efektów, skonsultowania się, wysłuchania opinii/ oceny/ informacji zwrotnej nauczyciela. Z tą dwójką uczniów, tak nauczyciel, jak i pozostali uczniowie – nie współdziałali. Po zakończonej obserwacji uczniowie podali, że od początku br. szkolnego pracują na lekcjach języka angielskiego niemal stale w taki sam sposób, tj. ćwicząc rozwiązywanie zadań typu maturalnego. Nauczyciel rzadko wprowadza nowe treści. Dwaj licealiści z wyraźnie słabszą pozycją w grupie uczących się, wyjaśnili obserwatorowi, że realizują program rozszerzony nauczania języka angielskiego, ale nie planują zdawania na maturze egzaminu z tego języka na poziomie rozszerzonym.

Podczas krótkich rozmów z uczniami, bezpośrednio po zakończeniu obserwacji ustalono, że obserwowane zajęcia były typowe dla danego prowadzącego i oddziału szkolnego. Ustalenie to pozwala więc wnioskować na podstawie zgromadzonych podczas obserwacji danych o szkolnych procesach edukacyjnych z tego przedmiotu i ich wpływie na efekty kształcenia.

10) **Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród uczniów klas drugich** wskazują, że większość licealistów zna prawa ucznia (87,5%), jednak co ósmy respondent zaprzeczył tej tezie.

Tylko nieco ponad połowa uczniów lubi (16,7%) lub raczej lubi (42,7%) przychodzić na lekcje prowadzone przez nauczyciela języka angielskiego, a niemal co dziesiąty uczeń (9,4%) nie lubi tego. Należy dodać, że w skali wszystkich 6 grup zajęciowych - nie jest wyraźnie widoczny wpływ osoby prowadzącego zajęcia na tę ocenę. W odniesieniu do dwóch grup prowadzonych przez tego samego nauczyciela oceny uczniów istotnie różnią się: w grupie - 81,8% uczniów chętnie przychodzi na lekcje, a w grupie - tylko 22,2%. Fakt, że w grupie I aż 77,8 % uczniów

6

zadeklarowało swą niechęć do uczestniczenia w lekcjach j.angielskiego – odzwierciedla kryzysowy charakter aktualnych relacji uczniowie – nauczyciel.

Oceny umiejętności nauczyciela w zakresie zaciekawienia młodzieży językiem angielskim są wyraźnie zróżnicowane, a w większości grup nawet spolaryzowane. Najwyższy wskaźnik oceny tej umiejętności ustalono w grupie (54,8%) w odniesieniu do I a najwyższy wskaźnik dezaprobaty tych umiejętności nauczyciela ustalono w grupie (77,8%) – w odniesieniu do tego samego nauczyciela. Poziom akceptacji w skali wszystkich grup drugoklasistów wyniósł 34,3% wskazań ankietowanych, a dezaprobaty – 63,6% wskazań (2% uczniów nie podało swojej oceny).

90,6 % ankietowanych podało, że nauczyciele j.angielskiego uwzględniają w jakimś stopniu potrzeby i pomysły zgłaszane przez uczniów, a 7,3% respondentów zaprzeczyło tej tezie (2,1% nie dokonało wskazania).

Zdaniem 3/4 respondentów nauczyciel j.angielskiego sprawiedliwie ocenia uczniów i traktuje wszystkich zgodnie z zasadą równości, ale co piąty uważa, że jest tak tylko czasami, albo wcale, a co czwarty uczeń kwestionuje równe traktowanie uczących się.

Słabo oceniane są przez uczniów nauczycielskie umiejętności jasnego i zrozumiałego tłumaczenia nowych zagadnień na lekcji – ponad połowa drugoklasistów neguje je (58,3% wskazań).

W opinii większości uczniów (61,4%) nauczyciel j.angielskiego okazuje uczącym się życzliwość i sympatię. Blisko 40% ankietowanych jest przeciwnego zdania, jednak 83,3% drugoklasistów jest przekonanych, że w razie trudności mogą zwrócić się do nauczyciela o indywidualną pomoc / wyjaśnienie.

Lekcje j.angielskiego bywają dla uczniów stresujące (65,6%), ale co trzeci licealista nie odczuwa tego.

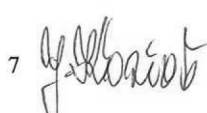
Opinie młodzieży nt. efektywnego wykorzystywania czasu na lekcjach języka angielskiego są podzielone – 53,2% ankietowanych potwierdza właściwe wykorzystywanie lekcji, a 44,7% zaprzecza tej tezie (2,1% respondentów nie wyraziło swojego zdania). Dodać należy, że uzasadniając swoją opinię uczniowie wskazywali nie tyle zajmowanie się „czymś innym”, lecz przyczyny dotyczące tzw. warsztatu pracy nauczyciela, tj.: mało ciekawy sposób prowadzenia i wadliwa struktura lekcji, brak zaangażowania nauczyciela w prowadzenie zajęć, mała użyteczności umiejętności językowych uczonych w szkole, nieatrakcyjny lub nieodpowiedni, niesłużący uczeniu się materiał przygotowany przez nauczyciela, stosowane na lekcjach nieangażujące uczniów metody pracy, słaba pozycja nauczyciela w oczach uczących się, wynikające m.in. z częstego korzystania ze słowników i tłumaczeń internetowych.

Większość ankietowanych (77,1%) uważa, że prowadzący zajęcia j.angielskiego jasno wyrażają swoje oczekiwania / wymagania edukacyjne w stosunku do uczniów, ale blisko 1/4 drugoklasistów jest przeciwnego zdania.

Powyższe wyniki ankiety wskazują na niewykorzystywanie przez kadrę pedagogiczną szkoły dialogu z uczącymi się do poprawy i/lub doskonalenia szkolnego uczenia języka angielskiego oraz potrzebę młodzieży uczestniczenia w tym dialogu. Zdecydowana większość drugoklasistów dostrzega potrzebę uczenia się tego języka w szkole. Uczniowie chcieliby mieć większy i rzeczywisty wpływ na sposoby uczenia się języka angielskiego na lekcjach i są zainteresowani zwiększeniem efektywności zajęć w tym zakresie.

Uwidoczniły się krytycznie opinie i oceny uczniów klasy w stosunku na nauczyciela j.angielskiego, jednak w kontekście opinii i ocen wyrażonych przez uczniów innych klas/grup, problem nie jest już tak ostry.

- 11) Plany nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły, sporządzone na kolejne lata szkolne: 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018 – uwzględniały wymagane formy nadzoru (ewaluacja, kontrola, wspomaganie, monitorowanie, ale w znikomym stopniu uwzględniały szkolne nauczanie języka angielskiego. Dokumentację zrealizowanych w tym zakresie działań stanowią trzy okazane kontrolującemu dokumenty pn. „Arkusz obserwacji całościowej w Liceum Ogólnokształcącym im Piotra Skargi w Pułtusku w roku szkolnym ...”, sporządzone w trzech kolejnych latach szkolnych:

7

- a) 2015/2016 – obserwacja lekcji j.angielskiego prowadzonej przez
w klasie , w dniu 30.10.2015 r.;
- b) 2016/2017 – obserwacja lekcji j.angielskiego prowadzonej przez
w klasie , w dniu 24.10.2016 r.;
- c) 2017/2018 – obserwacja lekcji j.angielskiego prowadzonej przez
w klasie w dniu 10.01.2018 r.

Arkusze nie zawierają informacji o tym, co było przedmiotem obserwacji oraz ustaleń w tym zakresie. Dyrektor szkoły podał, że podstawę planowania nadzoru stanowiły ustalone potrzeby szkoły, wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego z roku poprzedzającego planowanie oraz kierunki polityki oświatowej państwa. Dyrektor oświadczył, że od trzech lat nadzór pedagogiczny nad nauczaniem szkolnym ukierunkowano na przedmioty matematyczne, informatykę i przedmioty przyrodnicze, rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz bezpieczeństwo uczniów - zgodnie z kierunkami polityki oświatowej państwa. Nie zaplanowano więc odrębnych tematów / przedmiotów obserwacji, związanych z nauczaniem języków obcych, w tym j.angielskiego.

Sposób sprawowania nadzoru pedagogicznego przez dyrektora szkoły nie pozwalał więc na planowe i zorganizowane gromadzenie informacji, ich analizowanie i ocenianie przebiegu procesów kształcenia i wychowania oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły w przedmiotowym zakresie. Jednym ze skutków tego stanu rzeczy mogły być problemy w relacji nauczyciel języka angielskiego-uczniowie w klasie

- 12) Trzech spośród czterech wychowawców oddziałów szkolnych klasy drugiej podało podczas rozmowy z wizytatorem, że w ich oddziałach (

), zarówno uczniowie, jak i nauczyciele nie zgłaszali w I okresie br. szkolnego problemów związanych z uczeniem /uczeniem się j.angielskiego i/lub problemów w relacjach nauczyciel-uczeń/uczniowie.

Wychowawca klasy I , podała, że w pierwszych miesiącach br. szkolnego (najprawdopodobniej w końcu października) uczniowie zgłosili jej problem w relacjach uczniowie - nauczyciel j.angielskiego , którego źródłem było niezadowolenie uczniów ze sposobu prowadzenia lekcji i niesatysfakcjonujący uczniów poziom ich kompetencji językowych. Wychowawczyni oświadczyła, że rozmawiała na ten temat z licealistami, ale nie potrafiła podać podjętych wówczas ustaleń, czy propozycji rozwiązania problemu. Nie rozmawiała też z nauczycielem języka angielskiego – I . Problem zaostrzył się, gdy podnieśli go rodzice uczniów na spotkaniu klasowym z wychowawcą w dniu 23 listopada 2017 r. Dopiero po tym spotkaniu wychowawca klasowy zgłosił problem dyrektorowi szkoły, przekazując informację w sprawie. Jednak również wówczas nie podjęto w szkole działań na rzecz wypracowania konstruktywnych sposobów rozwiązania problemu. W czasie trwania ferii zimowych, dyrektor szkoły udzielił urlopu dla poratowania zdrowia, na jej wniosek. Prowadzenie zajęć j.angielskiego w klasie II B powierzono od 5 lutego 2018 r. innemu etatowemu nauczycielowi – I

- 13) Tuż przez feriami zimowymi, w dniu 10 stycznia 2018 r., wicedyrektor szkoły przeprowadził obserwację zajęć języka angielskiego prowadzonych przez I w klasie . Poza pewnymi brakami w dokumentowaniu tego działania (m.in. brak określenia przedmiotu obserwacji, brak spójności pomiędzy wydanymi nauczycielowi „zaleceniami”, a udokumentowanymi ustaleniami z obserwacji, brak odniesienia się obserwatora do kluczowych elementów procesu edukacyjnego uruchomionego i kierowanego przez nauczyciela oraz roli uczniów w tym procesie) – wicedyrektor wpisał w arkusz obserwacji informację o tym, że „Grupa uczniów bardzo skupiona, ale kilku uczniów nie zainteresowanych tematem”.

Obserwujący lekcję wicedyrektor szkoły wydał prowadzącemu lekcję nauczycielowi trzy polecenia: 1) Indywidualizować pracę na lekcji; 2) dołożyć starań, aby wszyscy uczniowie byli zaangażowani w proces edukacyjny; 3) różnicować metody pracy.

[Signature]

[Signature]

7. Zalecenia, podstawa prawna, termin realizacji zaleceń

- 1) Sprawować nadzór pedagogiczny z uwzględnieniem celów, dla których winien być prowadzony, a także z uwzględnieniem wspomagania nauczycieli w realizacji prowadzonych zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz innych zajęć i czynności wynikających z działalności statutowej szkoły zgodnie z § 22 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2017 r., poz. 1658).

Termin realizacji: od dnia otrzymania zalecenia.

- 2) Kontrolować przestrzeganie przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły, w szczególności obowiązku indywidualizowania pracy z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia zgodnie z art. 44 c ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz.U. z 2016 r., poz. 1943 ze zm.).

Termin realizacji: od dnia otrzymania zalecenia

- 3) Kontrolować przestrzeganie przez nauczycieli obowiązku dostosowania wymagań edukacyjnych, o których mowa w art. 44 b ust. 8 pkt 1, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44 zb zgodnie z art. 44 c ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz.U. z 2016r., poz. 1943 ze zm.).

Termin realizacji: od dnia otrzymania zalecenia.

- 4) Kontrolować przestrzeganie przez nauczycieli warunków i sposobów oceniania określonych w statucie szkoły zgodnie z art. 44 b ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz.U. z 2016 r., poz. 1943 ze zm.).

Termin realizacji: od dnia otrzymania zalecenia.

- 5) Ustalić tygodniowy rozkład zajęć określający organizację zajęć edukacyjnych, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny pracy, zgodnie z art. 110 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59 ze zm.).

Termin realizacji: z dniem wprowadzenia najbliższych zmian w organizacji szkoły.

Zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.2017.1658) dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, iż zgodnie z art. 55 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U.2017.59 ze zm.) dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń - w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:

- 1) Mazowieckiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń;
- 2) organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

Wykaz załączników:

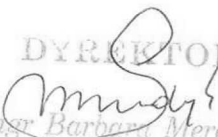
1.-.....;
2.-.....;

8. Spostrzeżenia wizytatora świadczące o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu szkoły / placówki, a niebędące przedmiotem tej kontroli

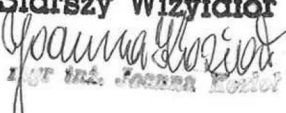
Nie stwierdzono.

Protokół podpisali:
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
im. Piotra Skargi
ul. Piotra Skargi 2, tel.(0-23) 692-01-71
tel./fax (0-23) 692-54-34
06-100 Pułtusk

DYREKTOR

mgr Barbara Meredyk

(dyrektor szkoły / placówki)

Starszy Wizytator

mgr Joanna Górska

(kontrolujący)

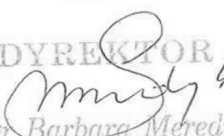
Ciechanów, dnia 14 lutego 2018r.

(miejscowość, data)

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor kontrolowanej szkoły/placówki, a drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli:

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
im. Piotra Skargi
ul. Piotra Skargi 2, tel.(0-23) 692-01-71
tel./fax (0-23) 692-54-34
06-100 Pułtusk

DYREKTOR

mgr Barbara Meredyk

14.02.2018

(data, podpis dyrektora szkoły lub placówki)

